

VARDØGER 14 84

- januar 1984 -

Vardøger er et marxistisk tidsskrift som spenner over et vidt felt av temaer. Dets viktigste oppgave er å formidle samfunnsanalyser og dokumentasjoner for å bidra til avklaring av spørsmål som er vesentlige for den sosialistiske bevegelsen.

Vardøger kommer ut uregelmessig, når utgiverne har stoff de mener er verdt å publisere, med inntil to numre i året.

Redaksjon: Olav Fagerlid, Anton Hellesøy, Lars Mjøset, Arne Overrein, Rune Sakslind, Rune Skarstein, Knut H. Sørensen.

Redaksjonsråd: Håkon With Andersen, Martin N. Bernsen, Ådne Cappelen, Hans Ebbing, Narve Fulsås, Marit Bergum Hansen, Arnulf Kolstad, Elin Kvande, Torill Melhus, Petter Nore, Øystein Rottem, Inger Johanne Sand, Signe Syrrist, Einar Terjesen, Hallvard Tjelmeland, Knut Venneslan, Knut Ågotnes.

Ansv. redaktør for dette nr.: Lars Mjøset.

Tidsskriftets adresse: Postboks 2803
7001 TRONDHEIM

Vardøger (ca. 200 s.) koster i abonnement kr. 35,- pr. hefte. For biblioteker og andre institusjoner er abonnementsprisen kr. 50,-. Vardøger betales ved mottakelsen av hvert nummer over postgiro nr. 3 22 36 74, eller over bankgiro nr. 4200.28.05876.

Tekster i Vardøger må ikke ettertrykkes uten redaksjonens tillatelse, eller tillatelse fra forfatteren.

Karl Heinrich Marx - curriculum vitae

- 1818 Født 5. mai i Trier som sønn av advokaten Heinrich Marx og fru Henriette Marx.
- 1835 Examen artium ved Friedrich Wilhelm-gymnasen i Trier. Begynner juridisk studium ved universitetet i Bonn.
- 1836 Forlovelse med Jenny von Westphalen. Studium i Berlin. Litterære forsøk.
- 1838 Faren, Heinrich Marx, dør den 10. mai.
- 1841 Doktorgrad ved universitet i Jena. Tittel på doktoravhandlingen: "Differenz der demokratischen und epikureischen Naturphilosophie".
- 1842 Samarbeid med Arnold Ruge i "Rheinische Zeitung" i Köln. Redaktør.
- 1843 Forlater redaksjonen etter pålegg fra politiet. Gifter seg med Jenny von Westphalen den 12. juni. Kommer til Paris i slutten av oktober.
- 1844 Omgang med tyske politiske emigranter, bl.a. Heinrich Heine og Ludwig Börne. Treffer Proudhon. Medarbeider i "Deutsch-Französische Jahrbücher". Brudd med Arnold Ruge. Skriver "Økonomisk-filosofiske manuskripter". Begynner samarbeidet med Friedrich Engels etter besøket hans i Paris. (Deres første sammenkomst i 1842 forløp heller kjølig). Første datteren, Jenny, blir født.
- 1845 "Den hellige familie" blir skrevet i nært samarbeid med Engels. Utvist fra Frankrike. Flytter til Brussel. Foretar reise sammen med Engels til London og Manchester. Marx og Engels skriver "Feuerbach-tesene" og "Den tyske ideologi" (avsluttet i 1846; offentliggjort første gang i 1932).
- 1846 I artikler i "Deutsche Brüsseler Zeitung" og i sirkulærer fra Das Kommunistische Korrespondenzkomitee konfrontasjon med de sosialistiske strømningene som munnet ut i den tyske marsrevolusjonen av 1848. Marx tar avstand fra Wilhelm Weitling. Datteren Laura blir født.

- 1847 Deltar som medlem i Kommunistenes Forbund på Forbundets 2. kongress i London. "Filosofiens elendighet" blir publisert. Sønnen Edgar blir født.
- 1848 "Det kommunistiske manifest", skrevet i samarbeid med Friedrich Engels, blir utgitt. Marx, som har oppgitt sitt prøyssiske statsborgerskap, blir utvist fra Belgia. Vender tilbake til Tyskland. Den 31. mai utkommer det første nummeret av "Neue Rheinische Zeitung" i Köln. Marx leder avisen som sjefsredaktør. Kommunistenes Forbund blir oppløst. Marsrevolusjonen.
- 1849 Utvist fra Tyskland som statsløs. Siste nummer av "Neue Rheinische Zeitung" blir utgitt i mai. I begynnelsen av oktober går Marx i eksil i London. Sønnen Guido blir født.
- 1850 Kommunistenes Forbund blir grunnlagt på nytt. Av det nystartede tidsskriftet "Neue Rheinische Zeitung. Politisch-ökonomische Revue" kommer det ut bare fem numre. Kommunistenes Forbund blir splittet.
- 1851 Økonomistudier i biblioteket til British Museum. Korrespondent for "New York Tribune". Engels fungerer som ghost-writer.
- 1852 Kommunistprosessen i Köln. Forbundet blir oppløst. Marx publiserer "Louis Bonapartes 18. Brumaire" og "De store menn i eksil".
- 1853 "Avsløringer om kommunistprosessen i Köln" kommer ut i Boston.
- 1855 Datteren Eleanor blir født. Sønnen Edgar dør.
- 1858 "Grunnriss til kritikken av den politiske økonomi (råutkast)" avsluttet i mars (offentliggjort første gang i Moskva i 1939).
- 1859 "Til kritikken av den politiske økonomi" blir utgitt.
- 1860 "Herr Vogt"
- 1861 Reise til Tyskland. Besøk hos Lassalle i Berlin.
- 1863 Moren, Henriette Marx, dør den 30. november.
- 1864 Den Internasjonale Arbeider-Assosiasjon (Den første internasjonale) blir grunnlagt.
- 1865 Marx bryter med Allgemeiner Deutscher Arbeiterverein, "Lønn, pris, profitt" blir utgitt. Internasjonalen holder konferanse i London.

- 1866 Internasjonalens 1. kongress i Geneve.
- 1867 Internasjonalens 2. kongress i Lausanne. "Kapitalen" (1. bind) kommer ut (2. bind 1885, 3. bind 1894).
- 1868 Internasjonalens 3. kongress i Brüssel. Konfrontasjoner med Bakunin.
- 1869 Internasjonalens 4. kongress i Basel. Det Sosialdemokratiske Arbeiderpartis kongress i Eisenach.
- 1870 Engels flytter til London.
- 1871 Pariserkommunen. "Borgerkrigen i Frankrike" (engelsk utgave, tysk utgave i 1891 med innledning av Friedrich Engels). Internasjonalens konferanse i London.
- 1872 Internasjonalens 5. og siste kongress i Haag. Bakunin blir ekskludert. Generalrådet flyttes til New York.
- 1875 På møte i Gotha slutter de tyske arbeiderpartiene seg sammen til Det Sosialistiske Arbeiderparti. Marx skriver "Kritikken av Gotha-programmet" i et brev til Bebel og Liebknecht (offentliggjort i 1891).
- 1877 Medarbeid på Engels' "Anti-Dühring".
- 1878 Bismarcks Sosialistlover i Tyskland.
- 1881 Fru Jenny Marx dør den 2. desember.
- 1882 Foretar reiser til Sveits, Frankrike og Algerie.
- 1883 Datteren Jenny (Longuet) dør den 11. januar. Den 14. mars dør Karl Marx i London.